

רע"פ 189/15 - עומר כהן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 189/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: עומר כהן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 15.12.2014, בעפ"ג 53148-07-14, שניתן על-ידי כב' השופטים: ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; מ' סוקולוב

בשם המבקש: עו"ד אלי כהן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים: ד' ברלינר - נשיאה; ג' קרא - סג"נ; מ' סוקולוב), בעפ"ג 53148-07-14, מיום 15.12.2014, בגדרו נדחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט ע' דרויאן), בת"פ 48198-02-13, מיום 16.6.2014.

בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר שהושת על המבקש. בהחלטתי מיום 15.1.2015, הוריתי על עיכוב ביצוע העונש עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

2. על יסוד הודאתו של המבקש בכתב אישום מתוקן, הרשיע אותו בית משפט השלום בעבירות הבאות: שלוש עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); תיווך בעסקת סם, לפי סעיף 14 לפקודת הסמים המסוכנים; ושתי עבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) בצירוף סעיף 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים.

3. בגזר דין, מיום 16.6.2014, הדגיש בית משפט השלום, כי המבקש החזיק בכמויות נכבדות של קוקאין וחשיש, ותיפקד כחוליה מרכזית בשלשלת הפצת הסם. בית המשפט אימץ את מתחמי הענישה שהוצגו על-ידי המשיבה, אף שלטעמו הם נטו לקולה באופן ממשי. לאחר זאת, בחן בית המשפט את נסיבותיו האישיות של המבקש, וצוין כי המבקש נוטל אחריות מלאה למעשיו, השתלב בהליך טיפולי, וחדל מלצרוך סמים. בנסיבות אלה, המליץ שירות המבחן להסתפק בעונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד צו מבחן, אך בית המשפט קבע כי חומרת המעשים בהם הורשע המבקש, איננה מאפשרת הקלה כה משמעותית בעונשו. הודגש, כי המבקש התמיד בעיסוק המסחרי בסם, בכמויות משמעותיות, אך מן העבר השני, נזקפו לזכותו של המבקש: היעדרו של עבר פלילי מכביד; הודאתו של המבקש בכתב האישום; האחריות שנטל למעשיו; ומאמציו הניכרים להשתקם. בשים לב למכלול השיקולים, הושתו על המבקש העונשים הבאים: 22 חודשי מאסר, לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו; 8 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור המבקש עבירת סמים מסוג פשע; 3 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור המבקש עבירת סמים מסוג עוון; קנס בסך 2,000 ש"ח, או חודשיים מאסר תמורתו; התחייבות על סך 3,000 ש"ח; ושנתיים פסילת רישיון על תנאי, למשך שלוש שנים.

4. המבקש ערער על גזר הדין לבית המשפט המחוזי, והערעור נדחה, בפסק דין מיום 15.12.2014. צוין, כי מכלול העבירות ונסיבותיהן, מלמדות על "מקצוענות" ועל פעילות עבריינית שיטתית של המבקש, כך שהעונש שהושת עליו איננו חמור יתר על המידה. בית המשפט המחוזי שקל בכובד ראש את טענותיו של המבקש לעניין שיקולי השיקום, וקבע כי אף שהמבקש השתלב בהליך טיפולי, אין בכך כדי להכריע את הכף אל עבר הקלה בעונש.

5. לשלמות התמונה יצוין, כי על שותפו של המבקש, אשר הורשע בשלוש עבירות של סחר בסמים, נגזרו 16 חודשי מאסר לריצוי בפועל. ערעורו של השותף נדון ונדחה לצד ערעורו של המבקש; ובקשה לרשות ערעור נדחתה אף היא, בהחלטתו של השופט ס' ג'ובראן, מיום 13.1.2015 (רע"פ 126/15).

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשה לרשות ערעור נטען, כי היא מעלה שאלות משפטיות חשובות וכן בעיה אנושית מצפונית. במוקד הבקשה, הועמדו שיקולי השיקום של המבקש. המבקש טען, כי במקרה שנסיבותיו דומות מאד, הגיע בית משפט זה לתוצאה עונשית שונה, מפאת שיקולי שיקום, ובית המשפט המחוזי איננו רשאי "לסטות מהלכת בית המשפט העליון", בע"פ 8092/04 חביב נ' מדינת ישראל (10.9.2006) (להלן: עניין חביב). כמו כן נטען על-ידי המבקש, כי בפסיקתו של בית משפט זה ניתן משקל רב לשיקולי שיקום, כאשר מדובר בגמילה מסמים. עוד נטען, כי המבקש עשה מאמצים ניכרים להשתקם, ושליחתו אל מאחורי סורג ובריח עלולה לקטוע את רצף הטיפול, ולהוריד לטמיון את ההליך השיקומי,

כאשר תוצאה זו תפגע הן במבקש והן באינטרס הציבורי. המבקש הוסיף וטען, כי גם הוראתו של סעיף 40ד לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), מצדיקה הקלה בעונשו.

דין והכרעה

7. שאלת העונש הראוי בגין מעשיו של המבקש, נדונה והוכרעה על-ידי שתי ערכאות. הלכה היא, כי השגה על חומרת העונש איננה מהווה עילה למתן רשות ערעור "בגלגול שלישי", למעט במקרים מצומצמים, אשר ניכרת בהם חריגה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת והראויה במקרים דומים (רע"פ 7337/14 חשוב מאוד בע"מ נ' מדינת ישראל (19.1.2015); רע"פ 8440/14 דנחי נ' מדינת ישראל (19.1.2015); רע"פ 8762/14 אבו חמד נ' מדינת ישראל (15.1.2015)). העונש שהושת על המבקש איננו נמנה על מקרים נדירים אלה (השוו: רע"פ 7996/12 יוסף נ' מדינת ישראל (23.1.2013) (להלן: עניין יוסף); רע"פ 8595/06 שנגלופ נ' מדינת ישראל (18.12.2006)), ולהסרת ספק אציין, כי בניגוד לטענותיו של המבקש, בנידון דידן לא מתעוררת כל שאלה משפטית עקרונית. מטעמים אלה, דין הבקשה להידחות.

8. למעלה מן הצורך אוסיף, כי גם לגופו של עניין, לא מצאתי בטענותיו של המבקש עילה אשר בכוחה להצדיק התערבות בגזר הדין. המבקש הורשע בעבירות אשר מלמדות על מעורבותו בהפצת סם מסוכן מסוג קוקאין, בכמויות משמעותיות, ובמשך תקופה לא קצרה. מן הראוי להזכיר, כי "הסחר בסמים מסוכנים הינו אמצעי קל ונוח לעשיית רווחים נכבדים. ענישתם של מי שסחרו בסמים מסוכנים צריכה ליתן מענה גם לפיתוי זה ובמילים אחרות – על מי אשר שוקל לשלוח ידו בסחר בסמים להעמיד לנגד עיניו לא רק את הפיתוי לשלשל לכיסו סכומי כסף נכבדים אלא גם את הסיכון של שהיה ממושכת מאחורי סורג ובריח" (ע"פ 6373/06 מדינת ישראל נ' אלנשמי (6.9.2006)). לצד החומרה הניכרת אשר מתבטאת במעשיו של המבקש, נתנו הערכאות הקודמות את דעתן גם לשיקולים לקולה, ובכלל זאת לשיקולי השיקום ולהליך הטיפולי שעובר המבקש. אכן, האינטרס השיקומי הוא רב ערך, ותורם רבות לנאשם, כמו גם לחברה בכללותה, ועם זאת, מדובר בשיקול אחד מתוך מכלול שיקולי הענישה. כפי שנאמר בעניין יוסף:

"מחד גיסא, האינטרס השיקומי בעל ערך חשוב בגזירת העונש. מאידך גיסא, עונשו של אדם חייב לשמש תגובה הולמת למעשים בהם הואשם והורשע [...] בהקשר זה, אף אם תסקיר שירות המבחן המליץ שלא להטיל על המבקש עונש מאסר בפועל, מתוך דגש על האינטרס השיקומי, אין לשכוח כי הוא מהווה אך חלק אחד ממארג השיקולים העומדים לנגד עיניו של בית המשפט בקובעו את הענישה הפלילית הראויה"

יצוין, כי הוראת סעיף 40ד לחוק העונשין, לא באה לשנות ממצב דברים זה (רע"פ 7572/12 הזייל נ' מדינת ישראל (23.10.2012)); ובעניין חביב לא נקבעה הלכה שניתן ללמוד ממנה לענייננו, אלא נערך איזון בין שיקולי הענישה, בנסיבותיו של מקרה מיוחד, כפי שהובהר בפסק הדין.

9. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת. יש לקוות, כי המבקש ימשיך בתהליך השיקום, במקביל לריצוי עונש המאסר ולאחריו.

נוכח התוצאה, מתבטלת החלטתי מיום 15.1.2015, בעניין עיכוב הביצוע. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום

10.2.2015, עד לשעה 10:00, בימ"ר ניצן או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, א' בשבט התשע"ה (21.1.2015).

ש ו פ ט
